

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/57/2019
Identifikačné číslo spisu: 4215010343
Dátum vydania rozhodnutia: 12.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4215010343.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej, v trestnej veci obvineného Bc. U. M., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 12. mája 2021 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/56/2018, zo 7. novembra 2018 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Bc. U. M. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Komárno rozsudkom, sp. zn. 11T/87/2015, z 23. apríla 2018 uznal obvineného Bc. U. M. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na skutkovom základe, že

dňa 18. júla 2014 v čase okolo 21.30 hodine v bare P. nachádzajúceho sa na Ulici G. T. v D. fyzicky napadol W. Y., nar. XX. S. XXXX, trvale bytom G., D. XXXX/X, takým spôsobom, že ju najprv udrel pravou rukou do zadnej časti hlavy, v dôsledku čoho stratila rovnováhu a bola zachytená ďalšou osobou nachádzajúcou sa na mieste činu, následne po tom, ako chcela telefonicky zavolať svojmu priateľovi, tak ju znova napadol tak, že ju pravou nohou kopol do brucha tak silno, že si musela čupnúť, čím jej spôsobil pohmoždenie hlavy v oblasti záhľavia a pohmoždenie brucha s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní do 31. júla 2014.

Obvinenému za to Okresný súd Komárno uložil podľa § 364 ods. 1, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 56 ods. 1, ods. 2 a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný peňažný trest vo výške 1 000 eur a pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov.

Okresný súd Komárno zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti Dôvera, zdravotná poisťovňa, a. s., škodu vo výške 23,65 eur.

Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 2To/56/2018, zo 7. novembra 2018 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolania prokurátora a obvineného.

Obvinený, prostredníctvom zvoleného obhajcu, podal proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Nitre, dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Opodstatnenosť podaného dovolania obvinený založil na námietke, že súčasťou spisového materiálu, na podklade ktorého rozhodovali vo veci konajúce súdy, sú procesné úkony realizované nezákonným orgánom - inšpekciou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekciou kontroly a inšpekčnej služby. Uvedený orgán 19. augusta 2014 nielenže vydal uznesenie, ktorým začal trestné stíhanie, resp. vzniesol obvinenie dovolateľovi, ale aj vykonal všetky úkony prípravného konania vrátane preštudovania vyšetrovacieho spisu s obvineným a poškodenou.

V obdobnom prípade pritom Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku, sp. zn. 1To/1/2015, z 29. mája 2015 jednoznačne konštatoval, že trestné stíhanie inšpekciou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekciou kontroly a inšpekčnej služby bolo začaté neoprávneným orgánom bez kompetencie v zmysle Trestného poriadku a zákona o Policajnom zbore, že úkony realizované nezákonným orgánom nie je možné zhojiť a je treba ich považovať od samého začiatku za nulitné a že dôkazy získané prostredníctvom takýchto úkonov sú nezákonné, a preto v trestnom konaní nepoužiteľné. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade oslobodil obžalovaných spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, keďže pre absenciu začatia trestného stíhania zákonným spôsobom nebolo dokázané, že sa stal inkriminovaný skutok.

Povinnosť rozhodovania len na podklade dôkazov vykonaných v súlade so zákonom podľa obvineného upravuje Trestný poriadok nielen v § 119 ods. 2 a contrario, ale aj v zásade stíhania len zo zákonných dôvodov, ktorá vyplýva zo základnej zásady trestného stíhania nullum crimen sine lege (žiadny trestný čin bez zákona), upravenej v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 39 Listiny základných práv a slobôd. Porušenie uvedených zásad má za následok absolútnu neúčinnosť takto získaných dôkazov a súd pri rozhodovaní na ne nesmie prihliadať.

V napadnutej veci podľa obvineného síce Okresný súd Komárno vykonal dokazovanie výsluchom svedkov a podobne, avšak súdy nemali konať a rozhodnúť o skutku na podklade obžaloby založenej na nezákonných dôkazoch nekompetentného orgánu. Súdy mali postupovať v súlade s § 241 ods. 1 Trestného poriadku, a teda odmietnuť obžalobu a vec vrátiť prokurátorovi pre závažné procesné chyby. Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Nitre ako aj v konaní, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera. Aby postupom podľa § 386 ods. 2 zrušil napadnuté uznesenie a Krajskému súdu v Nitre prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Komárno k dovolaniu obvineného zaujal negatívne stanovisko.

Uviedol, že na vznesenú námietku dáva plnohodnotnú odpoveď stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 62/2015, z 28 septembra 2015 (S 95/2015; pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), ktoré bolo prijaté práve za účelom zjednotenia výkladu a aplikácie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku vo vzťahu k otázke či sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je zákonným subjektom vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol dovolanie obvineného.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v intenciách ustanovenia § 378 Trestného poriadku predbežne preskúmal dovolanie obvineného, nezistiac takú okolnosť, pre ktorú by ho bolo nutné odmietnuť z formálnych dôvodov podľa § 382 písm. a), b) alebo d) až f) Trestného poriadku. Na strane

druhej ale dospel k záveru o zrejmom nenaplnení dôvodov dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podotýka, že jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov vymedzených v ustanovení § 371 Trestného poriadku, ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku. Zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania tak v súlade s uvedeným znáša výlučne dovolateľ, keďže iba ten svojim podaním určuje mantinely prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda nemôže na seba prebrať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí, alebo aj v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov (k tomu bližšie R 120/2012).

Obvineným deklarovaný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (za splnenia ďalších podmienok) napĺňa pochybenie spočívajúce v tom, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Existenciu citovaného dovolacieho dôvodu obvinený odvíja v podstate z jedinej námietky, že úkony prípravného konania, vrátane obstarávania dôkazov, realizoval nezákonný orgán - sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k tomu uvádza, že dovolateľom nastolenou právnou otázkou sa už zaoberalo trestnoprávne kolégium tohto súdu (aj na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. ITo/1/2015, z 29. mája 2015 - na ktoré obvinený vo svojom dovolaní osobitne poukazuje) a prijalo zjednocujúce stanovisko (S 95/2015), podľa ktorého:

I. Okolnosť, že inšpekčná služba Policajného zboru je nariadením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) zaradená aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra ako úrad inšpekčnej služby ministerstva vnútra v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrovi vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore“) a možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvar Policajného zboru nebude riadiť prezident Policajného zboru, ale bude riadená „inak“ (§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona). Také zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore).

II. Vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a) Trestného poriadku a poverený príslušník Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c) Trestného poriadku.

III. Žiadosť o súhlas s používaním informačno-technických prostriedkov podľa zákona o ochrane súkromia pred odpočúvaním (zákon č. 166/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov), podávaná prostredníctvom inšpekčnej služby, je podávaná Policajným zborom, a ak je jej vyhovené, informačno-technický prostriedok je používaný Policajným zborom (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 4 naposledy označeného zákona).

IV. Riadenie v zmysle § 6 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore ani riadiace vzťahy v rámci ministerstva vnútra sa netýkajú trestno-procesných vzťahov, upravených Trestným poriadkom, v rámci ktorých ide o vzťah vyšetrovateľa a prokurátora (§ 230 a iné Trestného poriadku).

V. Okolnosť, že vo veci bol činný policajt ako vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru (§ 10 ods. 8 písm. a), písm. c) Trestného poriadku), aj keď je obvineným príslušník policajného zboru, nie je dôvodom na zrušenie rozsudku v odvolacom alebo dovolacom konaní, alebo dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi v zmysle § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Takým dôvodom však môže byť (samostatne alebo v spojení s inými okolnosťami) konkrétna chyba postupu vyšetrovateľa.

VI. Efektívnosť vyšetrovania trestného činu (a teda ani zistenie, resp. obvinenie jeho páchatel'a) v predsúdnom konaní nie je predmetom súdneho prieskumu a v tejto súvislosti nie je možné zabezpečiť ochranu práv poškodeného prostredníctvom všeobecného súdu, postupom podľa Trestného poriadku. To platí bez ohľadu na možnosť poškodeného obrátiť sa v tomto smere na Ústavný súd Slovenskej republiky alebo na Európsky súd pre ľudské práva.

Z citovaného stanoviska zreteľne vyplýva, že právne úvahy vyjadrené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1To/1/2015, z 29. mája 2015 boli prekonané, resp. neboli prijaté v rámci zjednocovania rozdielneho výkladu otázky, či sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je zákonným subjektom vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rezultujúc, úkony tohto prípravného konania realizoval oprávnený orgán, a preto ním zadovážené dôkazy nemožno bez ďalšieho označiť za nezákonné.

Nad rámec uvedeného, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 379 ods. 3 Trestného poriadku prerušil toto dovolacie konanie a v zmysle Protokolu č. 16 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa obrátil na Európsky súd pre ľudské práva so žiadosťou o vydanie poradného stanoviska (skrátene) či sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to najmä pokiaľ ide o jej nezávislosť pri vyšetrovaní policajtov.

Aj napriek tomu, že Európsky súd pre ľudské práva sa odmietol zaoberať touto otázkou s odôvodnením, že sa netýka záležitosti, v ktorej by Najvyšší súd Slovenskej republiky potreboval usmernenie, akcentoval, že pokiaľ ide o vnútroštátne konania, zásadnou otázkou je, či konanie ako celok bolo spravodlivé. Tým, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom zjednocujúcom stanovisku dospel k záveru, že to, čo bolo nevyhnutné na zabezpečenie práv obvineného na obhajobu v trestnom konaní, bola nezávislosť súdu prvej inštancie, poskytol vhodné indicie týkajúce sa odpovede na otázku, ktorá bola Európskemu súdu pre ľudské práva predložená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že nakoľko úkony trestného konania po podaní obžaloby v tejto veci realizovali nezávislé a nestranné súdy (čo ani obvinený vo svojom dovolaní nenamieta), úvahy o porušení záruk vyplývajúcich z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepovažuje v tomto prípade za opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že z predloženého spisového materiálu vyplýva, že ako prvá na citované stanovisko poukázala samotná obhajkyňa obvineného na verejnom zasadnutí konanom 7. novembra 2018 za účelom rozhodnutia o podaných odvolaniach v tejto veci. Krajský súd v Nitre prevzal závery tohto stanoviska do odôvodnenia svojho uznesenia, pričom obvinený na podanom dovolaní zotrval aj po tom, čo sa oboznámil s vyjadrením prokurátora, ktoré naň rovnako odkazuje.

Z pohľadu predchádzajúceho odseku obvinený v podstate len „recykluje“ svoju obhajobnú argumentáciu uplatnenú v predchádzajúcej fáze konania a prostredníctvom dovolania sa snaží zvrátiť právoplatne nastolený stav právnej istoty, ktorý svojim rozhodnutím založil Krajský súd v Nitre. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo

na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenie stavu veci a ak sa neriadi jej výkladom všeobecných právnych predpisov (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 252/04, z 31. augusta 2004).

Na základe týchto právnych úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie obvineného spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.